

<p>الایار بج سلجے ابن سلاک</p>	<p>ز حسرت باد رود یوار کو بزم</p>
<p>ز جامی گر گشتی سر چست تدبیر تو شاخ نانکے او خار و خاشاک</p>	
<p>بر آ بگینہ ار باب ہمت آید تنگ از ان نشسته بجا کن در شان چو تنگ بکام میرسد آخر دے بکام تنگ کہ شب مکین تو خوابد گرفت نعلش تنگ بود چو دائرہ میسم بر دل ماتنگ برون ز مسکن مانوس دل بند تنگ</p>	<p>درین تفرس ز نگار گون بینا زنگ نہاد چرخ مقوس کجاست ہجو کون کسیکے گام درین بگری نہدی کام سین غزالہ گردون چہر او ہر صبح میطا و دوافق گر چہ قاف تا قافست ز کس بنی مشنوم بوی انکاش افتم</p>
<p>بشہر نیست نوامی خوش آنکہ راست کند درامی محل جامی سوے حجاز آہنگ</p>	
<p>ہم خود جو نید از من کا لہا یا پاشتر سازی از قرگان جرات نہی لبہا روی رو خود بران مالیم چون بر چمک تیرا ہم میل چشم دیدہ بانان فلک در دسرخیز و سببار از تسبیح ملک زیر آن لب نکتہ فرما سے بہر ذوق شک</p>	<p>چو نتو تاوک انگنی سویم دل و جانیک سوخم صد بار تا کے سینہ ریش مرا بر سر ماگر تو بہر اشمان شگے زنے تا نہان آیم لعلوت کو تیو ہر شب شو گر و در چسپرخ ذکر و انہای خالی تو در وجود آن دہان داریم شک بجز خدا</p>

	خواند جامی پیش آن در شید شهری و صبح ساخت گردون نظم پروین با تیغ مرعک	
--	---	--

<p>همچو گل خید درو باشی چون غنچه دورنگ با همه صلح کنی با من دل سوخته جنگ و ده که بر رشته اقبال برون رفت جنگ نشود پاک نشستن ز رخ آینه تنگ گر چه شد بارگه صبر درین باد پلنگ چون گمان ساخت ز ابرو تیور غزه جنگ</p>	<p>اگر چون غنچه درو دارم از آنده تو تنگ خنگ من اینمده بخت از آنست که تو سز زلف تو بدست دگران می بنیم گر نقش خط منبر تو نبرد از دل من حاقبت وادی بجز تو بیا بیان آمد گر نه صیاد از دل خواست لشکار دل ما</p>
---	--

	جامی دل شده را جام دل از ورتکست که در آرد لبه کوسه تو اش پای جنگ	
--	---	--

<p>باد و درده که صبح شد نزدیک بیکدم از ظلمت شب تاریک چون رود نا نمایان سخن بازیک گشته ترکان ز دیون از تاجیک صاحب ملک را چه جا شتر یک معنی نازک است نظر رکیک یاد لیلان من تمبیر خیک</p>	<p>فاح رخ الصبا و صبح الیک جام روشن بیارتا به هم فهم را کم شود دسر رشته پیش منبوی چشم خونریزت جز تو در دل کس نمی گنجد سر عشق و عبارت و اعظ جامی از حیرت توره گم کرد</p>
--	---

<p>چگونه جان منش گشت خرد لایه تنگ هزار بار من آنرا شمرده ام یکبار ز غمزه کاش بهم دوزیش بکناک روز نامه عشقت حکایت ماحک گرم رسد پیش از تو تیغ بر تارک بیشک ناب که احسن الملاء تنگ</p>	<p>چو خرد لایحه نیست آن جان بیشک تهیت سنج ز ابد ز گوهر احوال نعمت مباد ترشح کند ز سینه چاک بر تیغ حادثه گردون کجا تواند کرد من آن تنم که شوم تارک سجدت دیر منع نوشتت گرد عارض تو</p>
<p>بسوی دل تو این عقل و دین جامی که سر عشق بدینها میشود مدرک</p>	
<p>دامن معشوق گز لایشی دارد چه پاک دامنش زان پاک تر باشد که ما گوئیم پاک گر بود بر اوج گردون بود بر سطح خاک بر سر آن کوی خواهم رفت و جابجا پاک کم نواری فی قباب لغزنی لازاک گر چه آید بر سر من از تو صد تیغ بجا</p>	<p>جان عاشق چون دوازده طبع پاک عاشق هر چون رسد معشوق با دستکش پاک صفوت پاکیزگی لازم بود خورشید را شوق غالب عشق مستویست بین از آن بانگ خیم زد که ای در پرده غرت میم ز راستات سر نهانم تانم بنیم روی تو</p>
<p>نال کن جامی که دایم عاقبت کار کند در دل سنگین یار این نالها در دوناک</p>	
<p>اهل یقین را افکنده در شک</p>	<p>سر زبانت ناگشته مدرک</p>

<p>صبح ہمایون شامی مبارک حرف و قیامت از لوج دل حک المزن پیکے والور و لفقیک از دام عشقت پیران زبرک باراقامت می بندم انیک</p>	<p>از رو و زلفت دارم ہمیشہ صد تیغ رانے عاشاک گردد بر آب چشم نیند می آر می خفله و نادان لیکن نرسند دی با سگانت گفتم کزین در</p>
<p>دل شد مجاور آنجا کہ جاسے ہذا سراق بیٹے و بنیک</p>	
<p>از تو اندوہ من با کوہ ہم سنگ ز پیکانها تو بر سنیہ تنگ مباد از خون پیردازن برانگ ولین چون گزند از صف جنگ کہ آرام تاوے از زلف درہ بیک تنم قلاصے وہ ازین تنگ</p>	<p>ز ہی اشک من فعل تو یکنگ مرادرج گہ این بسکہ دارم ز تیغ چہرہ مقصود پیدا خند زان چشم و ترکان تا آخر قدم خم شد چو جنگ دارم امید زیب از کشتن من ننگ ارد</p>
<p>بآن قامت خوش است آہنگ جامی بنام ایزد زہے مزع خوش آہنگ</p>	
<p>باغزال اسے بلطے انجی ماہ ملک تتفق گشتند و تفصیل انسان بر ملک</p>	<p>زود بگر خندہ لغات بدل ز غم تنگ باشدی ظاہرین لوطیال اریاب دین</p>

<p>ز انکه مردم را چه چشمی چشم را چون دگر گزنی صد نوبت از سنگ جفایم بر محک کاش نامم را کند تیغ اصل زین تا حک تا بگویم قصه دل پیش دلبریکت یک</p>	<p>چون پری نهان از قیو بنیانی محال نقد اخلاص مرا هر بار پاسبانک تر موجب تنگت نامم نامه عشق ترا دل یک دارم من دلبر یک آن نخت کو</p>
---	---

از فلک جامی چنانکه با او هر چه کرد
 دور خورشید جهالت کردنی دور فلک

<p>زند جازه معیم خمیر گاهش چون که گام زن چارست با کفش چون نوک اگر گوید کنم جانم چون فلک زین سوک بلوک بهر سلوک پیش بلوک بلوک بجز نغمه ز تان واعظ از کناره چون ز دست گردش طرح وز طرح جنبش و ک</p>	<p>بر انم از عقب کوچ کرده خود بلوک کجا به خمیر که او رسد جزان رهرو ز آفتاب رخس دور ماندام شاید ز فرق ساخته پای و تاج رنعلین عرق لجه عرفان نموش چون ماه زلف مده سر رشته که پیر زن ناند</p>
--	--

کمن مبالغه در شرح درد دل جامی
 مباد کلک ترا چون فرد چکد از نوک

<p>عمر اگر در ره پاکان شوم صرف چه پاک ساخت میتش از دست این عارضه پاک پرده کو که بند پای بیدان پاک</p>	<p>باوه پاکست قمع پاک حریفان پاک پیا بلوغت زن پیرستان را که بود رفت در کو تو صد سر که کس تیغ نند</p>
---	--

گر نیا و نختہ در دامن گل خانمست روی بنجا که روم ذره صفت در قص کفشان هر کیش از لب خوشیش که بایران را	رخ چو شسته بجناب گریبان و چاک تا به سر منزل خورشید ازین میرنجا شربت از دست سجانفت فایده نام
---	---

سایه بر تربت جامی فلک اسے ستر بلند
نیت از سر و عجب گر فکند سایه بنجاک

دل شد جزو از تیغ بید او تو و هر یک نہ تو سر رشته کارم کشد روبرو بیکر ز بار کی سیانت ز کمر سرت لایم چو غم گرازدک از ک شد غم بسیارم اندر کیش یکبارگی بر ما خط نادانی ایچو اگر بتارم سنگے رسد از پاسبان تو	بود پیوسته اندر دہ و نعمت جزو نام درین معنی نذارم جز منزهت تو تسمک ز نہانی و ہانت ز پر لب فریب بید ہم نہیں نوال تست اگر بسیار از ک کہ در کار جهان گویم دور عشق تبارک تغیظ ہم حرمت و ارشاد حق ن تبارک
--	---

قدش طوبی بود جامی اگر بر یاد او فردا
کئی در پاسے طوبی جان طوبی تم طوبی لک

جان سپید ہم بیا و نعمت می بر ہم بنجاک پاکی تو و ز پرده عنبرت ترا بید ہر شب بختجوی خیالت روان گنم زادہ کجا و سوز دل کو کہ اور زرق	طوبی لمن موت حق قلبہ ہواک خدیجہ پاک خوشا دیدہ پاک آب زودیرہ تاسک و شمالہ تاساک پیشینہ چاک دین از شوق سنیہ چاک
---	--

<p>دیوانه راز مهر زلفش کو دوکان چه پاک باد اسعادت کو اگر من شوم هلاک</p>	<p>ز دشنج نار سیده ز عشق تو طومارم خاطر مدار رنج ز فکر عباد و تم</p>
<p>جامی که داد جان نعمت بهرازل ورد بگذاشت یادگار غزلهای دردناک</p>	
<p>چراغ عیش فرود درین سهر چه پاک ز خوشه گهر و گل و تاج تارک تاک کشاکش ابله گز کند گریبان چاک ز سنگ بخیردان شیشه خطنه انلاک نوع از خصل و خاشاک می کنی حاشاک بدقت نظر اسرار عشق را ادراک</p>	<p>بجوهری رخشان که از زجا چه پاک بمن صنعت مشاطه که آرا بد که من ز دامن پیر معان تبارم دست کمن فراغت ابل دل که محفوظ است گلے که بهر کلیم از درخت طود شکفت ز عشقم اینقدر ادراک شد که نتوان کرد</p>
<p>قدم ز در یکش جامی از ملامت غیر که گر بریر رسیدی ز طعن غیر چه پاک</p>	
<p>ا بارایت الی الی الرب کیت مد النمل اگر چه پیش خرد باشد این سخن مشکل چو از صرافت اشراق خود شو نازل سیان نشان جو کسی فی اهل شود حاصل مباش هر چو می از مغز این سخن فاضل</p>	<p>حق آفتاب جهان همچو سایه استایل و چو سایه خورشید فی الحقیقه میک لقب نند بلی آفتاب را سایه فروع مهر بود زمین بود سایه علیم ضرر او هم گفت سایه را بهشتایل</p>

<p>و گرنه راه نباشد بفرمشکل که هست جمله شیون صفات باغش بود همیشه قبول و تاثرش حاصل بود شماره در اعیان موثر و فاعل</p>	<p>وجود قابل مشروط و کمال است قبول فعل و منفذ ناشی از ذاتی ز روی کثرت باطن جو ممکنش لغت رود و عدت ظاهر که پیش صفت است</p>
<p>خدای در دو جهان هست جاودان جامی ز ما سواه خیال فرخسرت و باطل</p>	
<p>آری زدست دیده خواب است کار دل در باغ جان نداد بری غیر بار دل تیر و کمان کشیده لقبه شکار دل هم یادگار تیر تو هم یادگار دل از جور روزگار شوی نمگسار دل با تو چنین نبود ز اول تسرار دل</p>	<p>و دیدم ترا و رفت دست اختیار دل بهر نعل آرنه و گشت اقدم ز حد تو ترکیت چشم مست تو کز ابر و شوره دل سوخت ز آتش غم و پیکان بسینه ما دل اوست که گر بودش بقیر آری تو نمگسار نباشده بر دست بر از زور</p>
<p>جامی بریده دل خود ساخت تو یعنی درون برده تویی برده اول</p>	
<p>سرتا قدم لطیف تر از بکر خیال تشریف داده طبعی از عالم نشانی نبود در جمیل ترین منظر جمال</p>	<p>سرمیت قامت تو زستان اعتدال روح مقدس است که سلطان قدرش سے نور اقدس است که از موطن ایوان</p>

<p>باشد میان ظاہر و باطن دینی محال توان میان ظاہر و منظر بیحال لاسیج بود ز لوح جمال تو نیو بال</p>	<p>آن نور پاک ظاہر و شخص مطہرست ہر تے بجز نقید و اطلاق یافتن زانت بر ہم سجو کہ آن نور لم یزل</p>
<p>غیر از تو کسیت مقصد جامی و مطلبش یا مقصدے مسلم یا مطلبے تعال</p>	
<p>او عکوس المرایا و اطلال لا تکن حیران فی تیرہ اطلال ہیئت عالم موج بحر لایزال چون دوتی اینجا محال آمد محال ہر یکے را بردگر گونست مال دیدہ منشورات اعیان جمال دیدہ تابان آفتاب نیر دال می خرامد در نہایات الوصال بالب شیرین آن شیرین مقال گفت با خالش ارغنی یا بلال گوہر از لعلش سولب انتقال موج را چون باشد از بحر نقصال</p>	<p>کل باقی الکلون ہم او خیال لاح فی ظل السوی سلسلہ کسیت آدم عکس نور لم یزل عین نور و بحر دان این عکس موج رہروان عشق را بنگر کہ چون آن دگر آئینہ برستی عیان آن یکی بر جلا ذرات جہان خرم آن عاشق کہ با سلطان عشق کل معنی یا حیرا کردہ درد دو بلال زلف پر آشوب او لب تقدیم گوہر سحرے کہ کرد عکس را کے باشد از کوہ اقطاب</p>

نقطه اذاتم مراد آمد ز حال	ظلمت کونم غم غم باشد ز رفت
حال می باید چه سود از قبل و حال	گفتگو تا چند جامی لب بنید

اگر درون سینه داری گوهر سے
چون صد در قعر بنشین گنگ لال

اگر گنفتار سبادا اگر فاری دل	دوستان چند کنم نال ز بهار دل
گوش بر سینه من شنوا زاری دل	ایکه بزاری دل مسکینی انکار سیا
که درین واقعه صعب کنی پاری دل	مدت بجز حد می گذرد صبر کجا
جز خفاکاری ندارد فاداری دل	خوانده ام قصه عشاق و نرسید درین
مطلب چیست اینم ز طلبکاری دل	گر بوصول رسم درود بیز خوشی است

عمر باشد که دل جامی زین غم خوست
که کند با تو و من شرح جگر خواری دل

با خود زان هر دو مراد خیال	چشم تو صاد و ستر رفت تو دل
چهره کشادی و کشید انفعال	خواست ای صبر که کشد لقتش تو
تشنه لبی بر لب آب دل	هست دل سوخته پیش لبست
پیش تو گفتم نگو و صفت خال	حال من از وصف جانیت نکوست
باو چنین صدر بر بست پایمال	گر سر ما خاک هست شد چه پای
شد لبش طوطی شیرین مقال	جامی از آن سخن با خار کرد

<p>یافت کمال سخنش ناکزفت چاشنی از سخنان کمال</p>	
<p>قتل من خواهد کرد کیو نم زد دیگر سو عمل فیلسوف عشق آداب بحث عشق قصدا ابرو گشت از سجده و مراهبا میکنم هر دم چو گل بر این جانزاقبا نیکو انرا هستم از صدق ارادت معتقد دل که شد جامی نعم عشقت محل حسنت</p>	<p>پیشدستی کن که نبود دست پیشین بر لب خالی از حکمت بود او در معنی جدل گر نباشد نیت خالص حاصل از عمل تا قبار او دیدم آن اندام نازک و نعل که فتد و راعتقاد من بدگویان خلل ای ز ستر یای رحمت حتی کن در محل</p>
<p>یافت جامی دوش ز نیماه فیض ز پیر جام شده لعل از لب لعل تو در کاش غسل</p>	
<p>دل برین بوسه رت شد لعل ز انمه شادی که بدیل و اجا بوسه از لعل تو کردم سوال بوسه گرفتم که نه حد نیست با و قضا طاعت حل ساله ام خاص که بی خایست عشقت جامی با میدم ز لعل تو</p>	<p>وقت که الله سحر لعل شد نعم و اندوه تو لغم البدر چند لعل لعل و لعل یکدوسه و شنام بوسه لعل پیش رخت قبل قضا لعل عام کالانعام بود لعل اصل گفتش باک و طول لعل</p>

<p>منگر مر عارضت میزه رزم از صبح ازل گر بدست با دهنود عمل معتقد زین تو شدر قیب آواره و جانیش سنگ گو گرفت مخمس قبول و عمل را نارد اگو بدی که در دم پشیمان که محکم شد اس عشق تو دل محلت تا گم شده بحبت و جو تو</p>	<p>کلم از زلف تو پیوند تا شام اجل که شود سودا نجان عشق را یک قطره بیدار تا خاست اردل نعره نغم المید نمیت مطرب باروا قطعاً بقول او که بطرفان غم وسیل بلا باطل بر درت هر خیدی جویم نمی یا بمحل</p>
--	--

هست از وصف رخت از گفته جامی مدام
گلر خانرا غنچه سان رنگین و رتقا در نسیل

<p>گر چه گشتم به تیغ بجز قتیل نیت از کحل خاک راه تو دوه صدر هم گرنه جلد نجامی همه خیرے بود جمیل از تو آفتابے تو ویرین دعوی گر جمالت ز خال ساده فتاد</p>	<p>لیس قلبی اسے سواک میل کو کند دیدہ روشن از سہ میل زوم از درت بیج سبیل یک الصبر عنک غیر جمیل ہمہ ذرات کائنات دلیل عدسی کم شتر ز خوان خلیل</p>
---	--

دل جامی بفسکز گشت

کل را بر من اعلیل خلیل

ہو ج کیت برین تہ زرین خلیل
کش فدا دست و صد قل جان بر و بنا

<p>کوه و وادی شود از نور خوش مال بانگ ز در بگفت بنال ره خود کز تال گفنت کای عاشق شوریده مال گر چه عمری بود عات عمر استمال تا باین با من جانها بری قانع بال</p>	<p>هویج آنکه اگر بکنند طرب تقاب یاد و سر که بچه محل اوست فرست پیش رفتم به غلط از کرم خنده نشان گفتمش سوختم از شوق تو بمجیل مکن گفنت جامی بکشایال جهان پیارا</p>
	<p>در تراست آن نیست مجاور می باش در کمن منزل با گرد من یا اطلال</p>
<p>فهم سرد هست پیش خرد امر محال حاجت ما هر دو اندر چه حاجت بسوال عشرت و عیش جهان نیست بخوارت نیال پرتو حسن از دل دید نقش خط و خال سخن از حسن گو را نیم ز بی حسن مقال بس معانی که نمود از متن غیب جمال</p>	<p>ای بوی صفت لب شیرین بهخت با طهر کال پیش از باب که م شرط ادب نیست طلب گر خوشم از تو بخواهی و نیال چه موجب روشن آن دیده که در آینه طلعت دوست صفت لطف تو گویم ز بی لطف سخن چون نیایدیم بوی صفت زت از فکر دیان</p>
	<p>دیدم آن رخ مکن از آه و فغان عالمی بس یافتی وصل گل اے بلبل شوریده مثال</p>
<p>سیر و آب روان تا سر نهد دریا گل تا صبا و وزد و بجا لطف بر با گل</p>	<p>می خرد سوی لبان شاگرد عاقل بافت ابر از سیم رشته سون از دست مهر</p>

<p>شبهه گل بود چیزی اور از رنگ بوی دقت گل کامی بگر از دایره نارسه خط بزم مشا از ایساک از گل ای ساقی که شد بر لب جو آئی گل با من بعد عشوه</p>	<p>نیت بی خبر یک بلبل شد چنین سید گل پیش از آن روز یک یعنی ز فارما بر جان گل بزم باغ آراسته از روزم آرازی گل ایک چون آب روانی لب بلبل جو جامی گل</p>
--	--

وصف گل چند جامی هرگز از آن لاله رخ
چون تو باشد رخ بر دل که کند پروا گل

<p>آن ماه رود که چشم منت و چراغ دل خاطر بنگر غیر مجولات نمش هر غنچه کان لبینه پیکان او مید عمر نیت بر گذاریم عنایتیم کم گشت با نشانی و آغوش دل از بزم تا بترام خیال خط و عارضش مرا</p>	<p>درد او که سوختم ز فراتش بدایع دل عشرت کجا توان چون باشد چراغ دل مار اشکفت صد گل راحت بیایع دل باید که بوی وصل رسد بر دماغ دل آورده ام بزلت دی اکنون سرخ دل ریحان دلاله سیدد از دماغ و بیایع دل</p>
--	---

جامی بدان امید که آید خیال دوست
هر شب به کج سینه فروز و چراغ دل

<p>لعل جان بخش لایل نیای سال بعد عمری لبست از دعد کامی بزم تصدق تو غایت جورست و جابا پونمی</p>	<p>چشم خونریز تو لایسالی عیال غمزه شوخ تو گوید ز کمین لایتحصل غیر نمز یک با غایه قصد سے اجمل</p>
--	--

<p>بهر صفت عشق تو کرد آن همه استاصل بجز زوت از دهن سنگ نشو و نسعل قبل عشق همانست که بود از آون</p>	<p>بود صد نخل بوس رخ فرود برده بد مشرپ عشق چو باشد چه عم از طعن گر چه هر جا دلم آویزش آینهش کرد</p>
<p>در سخن کوش نه هر زینت دیوان جامی شعر را چون نه بود آب چه سود از جدل</p>	
<p>که هر کلام ز لبش صحبت هم از سخن شکل د کردل بر دصال او نم فکر است جمال که در دل هر آن خواب از فزون سخن به نزل ز برق آه گرم سوختم ناله هم محل ز آب بره دریا با میان ما و او حال تو ای ناصح من سنگ ملامت بار از حال</p>	<p>مسلمانان چه نام چاره با آفتوخ بگول اگر تن ز فراق او هم عمریت پیوده دوای عشق گویند از سفر خیز چه دستم اگر نه آتشی زومی باران اشک من بر آن در گرانمایه چگونه بهرم چون شد شکسته گشتی امید در گرداب غم مارا</p>
<p>شراب خوشدلی ارباب عشرت راوه ای دوران که مست از ساغر غم جامی اکنون مست لایق</p>	
<p>چو صیدی نعره در خون می طپدل بین کرد دست تو چون می طپدل مراد زلفت افزون می طپدل ز نیم وصل برون می طپدل</p>	<p>چه گویم که غمت چون می طپدل ز رو لطف دستی بر دلم نه چو مرغی کافه اندر دام صیاد چو آن ماهی که بیرون افتد از آب</p>

خزلیان رازہ اکنون می طید دل	انجمن جنبش آمد جنبش عشق
سپے تسکین جامی بوسہ بخشش کہ امر و دشمن و گرگون می طید دل	
<p> ہر ابارے چین منید بر دل کہ شد راہ سر شکر عاشقان گل میاوا کار کس ز تیکوہ بشکل درومی ذابہ لب لعل سیر دل دے جان سیر و منزل بہر علی ملک المنازل و المراحل کہ اسے نوشین لب شیرین تامل بکاست ہرچہ خواہی با و حاصل بصورت گرچہ رفتی از مقابل سب اش از نالہ شبگیر غافل بخاک و خون جو مرغ نیم بہل </p>	<p> شتر بانا منید امروز محل نمی شاید کنون بار سفر بست تپا سے رفتن وئی را بود جیبے راعل و الغلب ہایم تن از ہر اہی او ماند محروم الا ای باد شبگیری گذر کن گیو باد لبہر محل نشینم در بیج رہ سبادت ہیج سبیت ہنوزم قیاد جان رت است ہو کہ چون شود غرم رحلت بیا کرد در غم ہستم قنادہ </p>
توے نوشی بطرت دشت و جامی ہن کج محنت و غم زہر قاتل	
کہ از شوق جہالت سوخت لیل	یرون آ از نقاب غمخو ای گل

<p>نیاید دیگر از عاشق کمل دی چون لاله خوشن با ساعزل که شد پر خون ز اشکم دامن گل ترا طرات حین افتاده غافل ندیدم قدم هر روز زلف سبزل</p>	<p>چو کرد و موعده دیدار نزدیک بگشت باغ فرستم تا بر آرم من از شوق تو کے یا بند خندان ز بس نالیدن از فریاد مرغان جدا زان سر و قد سبزل لهن</p>
<p>چو مطرب لب به بست از نظم جامی بر آماز صراحی بانگ قلفلس</p>	
<p>المرد لایزال عدو لما جبل بوی ز کفر او شود از دین خود جبل این رقعہ پر جہالت او بین و سبل از طبع منحرف مطلب فکر معتدل ماہیت مہل باوہ صفائی ز کف مہل ساز و غبار ہستی سو ہوم مضمحل اشارت ظلمتی کہ نماید ز مدخل گسستہ دل ہنوز ز پوند آہ گل</p>	<p>زدستخ شہر طعنے پر اسرار اہل دل تکفیر کرد سپہ رمتان را و گرد محض بخون اہل صفائیزند رقم آئین صدق رسم مودت نہ کاراد ساتی بیار بادہ کہ ذکر کرد دست آن جام می بیار کہ از لوج باعتبار باشد کہ مرتفع شود از آفتاب جامی بنرم بر سخنان بازخواست</p>
<p>ستی زو این ترانہ باو از خجک و دوت یا طالب الوصول بحسرو کے لکھن</p>	

<p>بیرسی آن میگویی پیام چشم مال از غلام هر تو شد چشم خونبارم چو جو پیش دیت خط لب گوئی ز تاب تاب کرده ام دره نشان پای تو محو از جو چون شوم از حزن سودا تو خالی آن شمع مجلس است و شش آتش زدن در آن</p>	<p>چشم سیاهم مباد این آفت شد با خیال بر لب این جو دمی نشین بی دفع مال سبز پوشان پا زو کرد در آب لال سرمی آرم بر آوردن گزین اتصال نقش لبه در سواد چیده سخن دال ساخت آتشگیر آن شعله مشکین و با</p>
<p>جامی از شیرین لبان دارد سوال بوسه لعل نوشین بومی داند جواب این سوال</p>	
<p>آمدی سوی من از اشک خود بماند چهل خون شد از اشک کلم دل نشین پیش تو بیل سوخته ام میکنی آرمی باشد جاده و تکمین ترا هیچ گزندی ساد جان از آن پاکتر آمد که بگیرد کوی از مقدر لطف پس از جانب بلی گوی</p>	<p>که بره پا تو چون سر شد آلوده بگل که بشویم کلت از پای چون آب دال طبع ارباب کرم جانب سایل مایل چون بسر وقت گدایان گذری محمل دانش را چه کند در تن غاکی منزل بسر تربت مجنون گذراند محمل</p>
<p>تا غلام تو شد اسے خسر و خوبان جامی تا غصه عشق یا زادی او بست سایل</p>	
<p>ساقیادین نهر و فضل بلو بلو بلو</p>	<p>ساعری ده که بشویم ز دل نقش خنجر</p>

<p>مشکل عشق چو حل می نشود چند نیم سحر از کوی خرابات برآمدستی گفتش عاشق در مانده چه تدبیر کند گفت این سلسله از پیر توان بر کس است دوره حشت از خاک شود و هست خواه</p>	<p>گوش اوراک برافسانه او بام و عقول لایح از ناصیه اش بر تو انوار قبول که شد در خستار دوت بمقامات و حصول واقف حله مرا تیب زود و چه حصول ما شود رعایت ما بول تو مقرون کج بول</p>
---	--

شیخ شهرت طالب و مشایخ اسلامی
جامی بزوانی نیشی و کعبه نمول

<p>زور غنچه بار و گیر خمیر بر گلزار گل غنچه هر برگ طرب که شوکت می ای بگسل از دمان مطرب چنگ زلفان غنچه را خون شد دل از کم غری گوی ز آب صافی شد شنی شاخ گل بر کاروا ز استاد و جو لبو مار مجد دل مانند آب راست از ارسیت پنداری چمن در شمایل مانده در باغ ز مردگون باد</p>	<p>دو دستت از البشتر گاوستان تا گل گرد یا باد سبازی یک بیک اظهار گل بر سر شاخ دارد مطرب طیار گل می کند زان چمن گل گلگوت ز خسار گل سکلهای مستدر یا بیخت زان کار گل گل عدون جو بود و سیاه طوبار گل شده در این از هم صباغ و هم عطار گل چو چو پیر دل سلطان فلک مقدار گل</p>
--	---

خامه جامی که شد در وصف گل چون خار تبر
خاست زان مدتی رنگین چنان گز خار گل

<p>من گفتمت هر دم بهر آن تا نکند من مگر جو ساید سرم برداشت آن کرد و جا بار شبیه عشق را جز من کس با حق نمی آید اگر از پیر اینش یک رشته پیوند کفن پیچ چنین کز تیشه غم سید ام صد باره شد آخر رو آیدم تو در زده طرب دوستا خوش</p>	<p>که از رنگ قبا گاهی ز بوی پیرهن میرم روم بر یاد او در سایه سر و چین میرم که خواهد ما هم من داشتن روزیکه من میرم زخم پیرهن جان جانک از ذوق کفن میرم از آن شیرین طبا داغ و درد کو کهن میرم مرا بگذارتا تنها درین بیت الخزن میرم</p>
--	--

یکے دم نگسلد جامی طم زان شوخ عاشق کس
 عجب گریا چنین دل من برگ نوشتن میرم

<p>از هر که نامت است ای بت نماز بشنوم صدّه حکایت تو بیایان اگر رسد تعلیم غمزه تو بود هر کجا که من صد بانگ ز غمخون نهی و دگر آینه هر شب بیای روزن و باقم تو جانم خواهم نبرد عشق تو نقد و دگون باخت هر صدم ز شوق قدرت سو بوستان</p>	<p>خواهم که باز گوید و تا باز بشنوم خواهم که بار دیگر از آغاز بشنوم قانون سحر و قاعده ناز بشنوم کا و از سم اسب تو روز ناز بشنوم باشد که چون سخن کنی آواز بشنوم تا که نسون عقل دعا باز بشنوم آیم حدیث سرد سر از ناز بشنوم</p>
---	--

جامی تنگه دایر عشق در درون جان
 نپسند که زبان کس این راز بشنوم

<p>دو سه سر شد امیزد و بگسسته بنیم بلاراکان دران لایم الف بوسه بنیم در شادی راحت بر دل و جان می بنیم براق برق سیر آه را آهسته می بنیم جگر با چاک دلماریش جانناخته می بنیم</p>	<p>ز زلف تو در گنج با جان دیشوی بنیم قدم لا و بالایت لفت زان دو سیدارم بسینه زخم تیغ تا ز احم آمد از مرهم چنان شد گرم رو گلگون مشک پیشان بیا امر هم راحت که از شمع فراق تو</p>
---	--

کجا جستن توانی جایی از شوخی که زلفش را
 کند گردن مردان از خود رسته می بنیم

<p>ز دل جز حرو عشت می ششم بد میان هر دویت ساق ششم بین آینه گوهرن ساق ششم چنین از زان منورخ قاشم نیات او در قد مسای تو پاشم خردش از ناله اول خاشم</p>	<p>تا سخن سینه متود می ششم بی گن نام تر بودم زوره نباشد عیش من خیا د آرد دو عالم گفتمی ارز و زنده نقر ز دیده کرده ام پر دامن بود فتد در ساکنان سده هر صبح</p>
---	--

مرا گفتمی سگ من باش جایی
 سگ تو گر نباشم من چه باشم

<p>همه دامن گل چندید من دامن گل بنیم که در با گل نباشمت پیش تو بنشینم</p>	<p>ندارم وقت گل طاق که بر سگ تو بنیم مشت و پستان که با هر گل تا هوس دارم</p>
--	---

<p>پیر و پیمبر گان راه تو باشد هو او زکات حسن خو گویدی بخشی مسکینان چون غنیمت بل می طیم از شوق تیغ تو مرا بر عشق و تلاشی و رسوائی نی یاب</p>	<p>پس از خواب چل زین گسازد خشت بایم بچشاند که جان کن بسیار مسکینم خدا را دست رحمت برکش از بهر مسکینم روانم تو می باشی آنچه بیخوابی که سخنم</p>
---	---

گو شمع سرتنگ و مکن در هر غزل چاسم
 که زین خوانا به وز دورنگ معنیهای ز گینم

<p>هر زمانت پیش چشم خود بخیل می کنم چون بدین خوبی که هستی نقش می کشم نام تو گفتن تا برم تا شوق مقصوم توئی چون زنی تنم که جان بهر تیغ دیگر می رسم و انکشان با دلی بزرگش را سر عشق از دفتر گل خواندم و دوست</p>	<p>یک بیک مرا رحمت را تا مل می کنم می شوم جان که بتو چون تحمل می کنم گر حدیث سر و پا افسانه گل سے کنم نه برای جان اگر ناگ تعلق می کنم در وقت درو کشان عرض تحمل می کنم فهم این یعنی ز گفت و گوی با مل مسکینم</p>
--	--

گفتش جای اسیرت گفتا آگم
 یک به طعن بدخویان تعافل می کنم

<p>ایدل ز دست برده بشکین خطایم جفتی من از تو شنیده شود اگر کوه به سر خود ما را جبار از دست تو</p>	<p>یک بار یاد کن بدو ز گفت کاندوم روزی کنه غریب یک لفظ مفردم که خط دل کشش تو فسانه و مقیدم</p>
---	--

یاسے درانتجا و چون مشردوم	لشدریدوار اگر چه منی اریه به فرق
خدا تو سے بر دوسر درسی با بجم	شستم کتاب عشق تبید بر عقل مساو
دیوار گرد موسے تو راہ شد آدم	دل از ره خیال زند لقیب گے یہ تخت

جامی عشق گوش کہ این شیوہ قدیم
بتجدیر یافت از سخنان مجسوم

فارس ز تو چون با تم اکنون کجاست	نادیدہ رخت عمر سے سودا تو ذریعہ
دل از ہمہ برکنم مرا از ہمہ بریدم	ناساخت ملو در دل میرنج کو منیر
دوسرا شدم با وی از شوق تو مالیدم	ہر جا کہ نرمی برخواست لعل احوئے
زان خار کنم سوزن کہ خاک ری چیدم	ہر فارغی کہ ز دل خواہم شرم ای گل رخ
کہ آتش عشق تو بر خویش نہ چیدم	از ضعف شدم مو نگذشت دمی برین
گرد و جو آدروم یا گرد تو گردیدم	تو کبرہ مقصود علی نہ بود برین

دوستے درگست انبارا شمار ترا جامی
ہرگز زنی کلکت این ز مزر نشیدم

در دلم سافت مقام از کہ تقاضا پریم	ناہم آناہ ندانم ز کہ نامش رسم
چون رسم بیج بدانم ز کہ نامش پریم	صد سخن بوسہ را پیش کہم از بدیہ
ای خوش آنر ز کہ بی بی یک پیایشیم	برو پیشش و پیام نقش یک صبا
روم از سر زین لطف ترا مش پریم	ہرگز آن بر تو جو سویم نہ ترا میدریم

دست که خال دل مانده بدامش پرسم	ره بدان خانه خالی از بیم کاشم
	گند آغاز سخن زان لب میگون جامی من خمور چو وصف می و جامش پرسم
جان یادند ایش که آرد کویا بکم یعون نیست ره آنکه گذر سو تو بایم کش بالمش راحت سرزانو تو بایم کامی که من از ساعد و بازو تو بایم تا دم پیش بسته به پیلوی تو بایم در سایه سرد قد و بجوی تو بایم	یادے که گذارش بسر کوی تو بایم خاکم بره هر که گذر سوی تو بایم زیر قدمت باد سرم چون ندید دست جز ضربت تیغ ستم و تیر جانیت خواهم کتم از رشتہ جان بند قبایت نیستی که بدل میرسد از سدره طوی
	جامی خبر و سجده در جانب محراب ز نیسان که دلش با من بود تو بایم
هرگز ز دم جانے کا تجانہ ترایا بکم در خواب ترا بنیم در خانه ترایا بکم مستوقہ ترا و انعم جانانہ ترایا بکم گرد سرا و گردان پرولانہ ترایا بکم در دست می آستانان پیانہ ترایا بکم در هر کجی بہان دروانہ ترایا بکم	هر جا کہ کتم خانہ ہجانہ ترایا بکم گر خواب کتم شبہا در خانہ روم تنہا در بیم قبح نوشان چشم و قاکوشان در صحبت ہر جمعے کا فردغہ شد شعی گر جانب مے خانہ آیم پے پیانہ از مگر بشم خرقہ در بچر شوم غرقہ

	<p>دخود بکسل جامی میزن در گنای کامر متق عسرت بیکانه ترا یابم</p>	
<p>گرفت خود به فراق تو پاره پاره دم ز چاک سینه زخت ساکن ز نظاره و دم برد به شهر غم راه اذان ستاره دم اگر بود چه دلت فی ایشل ز خار و دم همدنا تش عشق تو چون شراره دم سباد آنکه باید در ان شماره دم</p>	<p>اگر چه پاره شد از غم هزار باره دم چو خلد بخون جگر بتر روذن دیار ستاره الیت سرگم که در شب بچون بر در ساغر لعنت دوست که ماند سواد وصل تو باز آردش اگر صبا اگر شمارا سیران ز لبت خویش کنی</p>	<p>مگو که قطره خون در کنار جامی نیست چو دیده سوج زداقت او پر کناره و دم</p>
<p>ز یاد زمرغان شبانهنگ بر آریم تا روزنه نام ووزنگ بر آریم تا مشوره و فغانی زنی و خجک بر آریم تا بر سر بیگان تو صد خجک بر آریم کز همدی تیره دکان رنگ بر آریم صد گوهر گمانی بود از سنگت آریم</p>	<p>هر صبح خردش ز دل تنگ بر آریم ساقی گل بار بار بن از جام می آبی مستی و خموشی نه سز و مطربت کو چون صانع کنان بر صفیان فلکی تیر تا آئینه طلعت باریم نشاید ترا دو شایم که گر قیمت لعنت</p>	<p>باشد که بآب می گزیند بر آریم جامی سومی خانه کشش این جا بر آریم</p>